

myndir, drunglyndstu kenningar og svo auðugt og hljóðumikil mál, að engin tunga hefur frægri fundist. Og avo hugfangur hafa ýmisir hærðir ótöldingar orðið af forn-íslenskri tungu, að þór hafa lagt alt í sölnar til að læra hana. Þór hafa gengið lengra en það. Þór hafa óbreit frægð tungunnar og íslenskra bókmáta, jafnvel meira en íslendingar sjálfir. Ær þetta ekki megi sónnum þess, að til er hefði frægð og fróðleikur í íslenskum bókmánum? Það er skýrbending til þeirra, er lestri og bóknámi unna, að íslenskar bókmátnar og íslensk tunga er meira, virði en marklaust súgurugl. Þór Raak, Fiske og Kuchler, ásamt mörkum heiri löggú sig ekki eftir að læra íslensk tungu, til að skilia einföld "romana" rúsi og skemtisugum. Það aftur að móti var sú tólin að Íslandi, að enginn angliður þar þotti með mónum nýtur, ef hann gat ekki lesið danska "romana" Ángnamálið og Áshugina fyrir því fargani, var ekki til að freðast og ands加以 andann af hugsjónum og framfarasfenum, landi og löd til heilla og farseldar. Ónei. "Barata til að skemta mið." Eftir því sem súgulestur og rímnakefakapur þvarr bjó þjóðinni, eftir því óx Þorsteini í danskar rúslaradögur. Sú súgulestur gerði mörkum anglingi stórt tón, fyrir utan alinn þann tíma, sem hann eyddi í þann lestar. Og af því menn hafa þetta seynsludæmi fyrir angum ná, þá ber þeim að forðast aðra villuna, sem ef til vili verður argari hinnum fyrri.

(Niðurlag næst.)

K. Ásg. Benediktsson.

Fyrir og nú
Eduard Gudmundsson
(Niðurlag).

Hve mikil gerum vér Vestur-Íslendingar til að lyfta undir byrðar órúgleikanna og greiða veg vorra eigin skáldá?

Þessu stóla ekki að svarein í þetta sinn. En af því, að athygli mitt að þessu vakanái við kvæði, sem nýlega birtist í Lögborgi, "Haugur hins hvíta manns," eftir skáldi J. Magnús Bjarnason, þá stóla ekki að skrifa fæsin orð honum vísuvirkjandi.

Nú eru líðin meira en tvö ár síðan, að ekki skrifaði nokkrar litur um um kafa úr sín Eirkur Hanssonar eftir þetta skáld, og ekki veit með nokkuri vissu, að sú stóta grein vakti meiri athygli, en ekki hafði hugmynd um í þann svip. Þó spáði eg því, að J. M. B. setti eftir að skipti aðstaðu seti meðal vorra vestur-íslensku skáld. Só spá hefir verið að rotast alt fram að þennan dag. Hver meðurinn ófremur frægri hefir náð í semini til þó geði sem godu skáldi. Og bratt fyrir það ókki að alt sem ekki óskulegast, sem um mig hefir verið sagt í blóðunum, þá samt er ekki órinn kunnugri lesendum þeirra og hefi meiri kjark til að segja til: mitt að J. M. B. ná, en ekki þá.

Oss íslendingum hefir J. M. B. frá því fyrst heft alls sínar krafta og alt sitt bóknálfategla starf, þar til áreynslan og órúgleikarnir yfirbragðu, heilsan, bilðai og meðurinn hefir orðið nauðgur að ligga í andlegu dái ná í síðastlöndin tvö ár. Og sárlátið höfum verið, sem næstur honum stóndum, gert til þess, að gera hann að þeim manni, sem hann metti og setti að vera. Miklu fremur er það breimasti sannleikurinn, bót harður sé, að ver hofum haldið honum til baka. Måske óll fremur fyrir deyfi og pekkaraskort, en kærleysi og kaldssinni.

Það er mitt ólit að J. M. B., að hann er ein ekki meir en hálfur meður að móti því, sem hann getur orðið sem skáld. Hann hefir alt fram að þessum tíma barist milli vonar og óttu. Aðra hlið hafi-

stóð parfír og krófur lífssine, sem heiderlogar og ærlegar meður verður að og minnið að sínum vegna konu sínum og barna. Að hinn síðuna hefur hana með óstíðakap sinnum rétt os fram bíðar hendor með kynþing og óvísunum. Og allt líklegt, að hana hefði náð stjórnartaunum einhvers fylkis og haldið þeim fyrir það fyrsta í tölf árin.

Eg er ekki hrædur um, að það ydi nein ómyndarkapur ór ótlánum, pegas blaðamenn, prestar, skáld og ónnar stórmenni fyrir að ráða braðubitnum og smjörklipnum í kring um skáldi J. Magnús Bjarnason dánm. Og jafnvel flag-yrðingafelagið á hángnum þarna á hæsbaki rundi vænka til meðvitundar um sitt hálíta starf að hlynna að stáðskap og fígramlistum meðal landa sínum. Og mundi því setja upp stórn pottum sjóða halfa vett og gorklagraut.

Nei, vinir minn! Það yrði alls "óttýr þrijál" sem "ekki á skýt við þetta mál". Reynum heldur að hjálpa snillingum Dr. M. Hall-dórsson að River River og reisum skáldið upp til góðar heilsu og langra lifðaga. Það yrði óllum Vestur-Íslendingum til meðta gagnsóma.

Aðfimming

Þann 28. júní síðanliðinn þóknist guði að burkila þóður minn, Einar Ólafsson, og rámrí viku þar að eftir einnig móður minna, Ragnheiði Ólafsdóttir, beði til heimilis hér með.

Til Ameríku fluttu þau 1884. Síðasta ár sitt heima á Fróni döldu þau fyrir ófáumum í Stafholtsstungum. Hjá mér hafa þau lengst af verið síðan þau fluttu vestur. Það minnir var 74 ára, er hann lezt. Hann var mjög lasinn til heilsu síðasta árið, svo hann holdi ekker á sig að reyna, en hafði þó fótaterð. En síðstuðu dagana var hann mjög þjóður, en fók þó hægt andlát. Nokkrum sínum var honum leitað leknishjálpar í veikindum hans, er þó sýndust lítil.

Sprjandi.

SVAR.—Dominion Express Co. selur ávísanir á Íslands banka, og fast þor keyptar á óllum skrifstofum félagsins hér í landi, sem annars sefja nokkrar ávísanir. Þessar ávísanir borgast til í Reykjavík, Akureyri, Isafjörði eða Seyðisfjörði. Heimskringla hefir ekki tekið að sér að gefa út Express ávísanir, bar eða félagid hefir skrifstofu her í borginni. Ríttj.

braut og fagnandi móti gróf og dauðs. Sýna það stef, er fundost eftir hana lítna, er hana mun hafa gerið stórusíða daga eftir sínum. Þau eru svona:

Hjartikeri fáðir minn, hugsa til minn,

heim minn sálu langer til þín;

drag mig frá dauða, dimmu og

dýrðlega upp í ljósama borg.

Bar lekning á meinnum fjóta

ég finn,

svo falist hér getur kveinstafur

minn;

við lausnarað festr ég legg

mig í tra

og líf gegn um dauða sér fyrir

þá er.

Þeir koma á eftir og samfagna

mér.

Pannig lýsti að afnlega hennar tráðarli.

Foreldrar mtaar eignðust 6 börn børn. Eru 3 þeirar á lífi: Hjörvar Líndal, ná í Chicago, og Grða, kona að Winnipegi. Fylgjast þau sónin hín á einingum andans gegn um lífið, og eftir þóttu endað eins og flest sannar ekendur mundu kjósa að fylgjast gegnum líf og hel yfir til fyrirheita gerim.

Með því, som ábur er mist, er mér ná horfin fðurumbyggja og móðurárist.

Þau geru mér ekki óskuna gláða og bjarta og vildu grður

þáttu að óskunni og meðlest að lífslæði barna sínum:

Þau sem voru fyrir með okkar í grðun sínum.

Nú er þeirar verkaþring lokið, og guð gefi það góða, er þau niðurstóðu hjá okkur þjörnum þeirra, beri rettan ávúxt.

Blessud sé minning foreldranna minna!

Fríður drottning hvíli yfir

miðum þeirra!

Svold. 22. október 1904

Helga Frímann

SPURNING.—Getur hér sem

vill fengið peninga ávísun frá

Heimskringlu á Íslands banka?

Þessu ókast svarað i næsta blaði.

Sprjandi.

Faðir minn sál var sonur merkisbónans Einar Ólafssonar, er lengi bjó að Urriða í Miðfjörði. Aldrei hafði hann lóngun til að láta mikil bera á sér elda sýnast mikil í heimsins augum en leituninn mygði verá að skyldurekari og vandaðri manni að óllu leyti, en hann var, bæði sem faðir, eigin-máður og félagsmáður.

Hann var mér sannarleg stóð, þó

ellihrumur veri orðinn, sérstaklega eftir að óg fyrir premur árum

misti manni minn, en hann saknadi engu síður, en ef hann hefði verið hans einkasonur; og varð og oft þess vör, að sá söknuður og

gorgarskuggi hvíldi jafnara f hugskoti hans.

Alredr pektist það, að faðir minn sál, setti mótsjóðumann, eða neinn, að óskunni og óskulegastur. Þá var ekki óskunni, þau eru kalkaðar.

En fyrir miðum óskulegum

engi óskunni, að óskunni óskulegum

engi óskunni óskulegum

</div